

ρος, εἰς τὸ ὁποῖον ἤδη ἐνδόξως διετέλεσαν ὡστε ἡ Διοίκησις, σκεπτομένη σπουδαίως περὶ τῶν δύο τούτων, καὶ ἀνασταθμίζουσα τὴν βλάβην ἢ ὠφέλειαν, ὡς ἐκ τῆς παρουσίας του ἢ ἀπουσίας του, εἰς ἀμφοτέρω τὰ χρέη ταῦτα, ἐνέκρινεν ὁμοφώνως νὰ παρευρίσκηται εἰς τὸν τῆς ἀντιπροεδρείας χῶρον, ὡς μᾶλλον ἀναγκαϊότερον, καὶ μάλιστα εἰς τοιαύτας περιστάσεις, ὅτε ἡ ἀρτισύστατος ὁπωσοῦν εὐταξία τοῦ ἐσωτερικοῦ ἠμπορεῖ νὰ κλονισθῇ, καὶ ἐνῶ μάλιστα ἡ Διοίκησις ἠξέυρει καλῶς, ὅτι ἡ νῆσος Σπατωῶν εὐτυχεῖ καὶ ἄλλων τινῶν δοκίμων ναυτικῶν καὶ ἀνδρείων καὶ ἱκανῶν νὰ φέρωσι τὸ τῆς Ναυαρχίας βάρος. Δι' ὅλα ταῦτα ἡ Διοίκησις, ἂν καὶ λυπῆται, μὴ τούτου δὲν ἠμπορεῖ νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν αἴτησιν τῆς εὐγενείας σας· ἐλπίζει ὅτι ἡ μὴ συγκατάθεσις τῆς εἰς τοῦτο θέλει φανῆ δικαία καὶ ἀναγκαία εἰς τὰ παρόντα τοῦ ἐσωτερικοῦ μας».

* *

Ἡ εἰκὼν τοῦ Παναγιώτου Μπότση, εἶναι μία ἐκ τῶν δώδεκα τῶν πρωτίστων τοῦ ἀγῶνος ἀνδρῶν, αἵτινες κοσμοῦσι τὴν μεγάλην αἴθουσαν τῶν ἀνακτόρων τῶν Ἀθηνῶν. Ἐν τούτοις ἡ χήρα τοῦ ἐπιφανοῦς τούτου ἕλληνος ἀπεβίωσεν ἐν Σπέτσαις ἐν μεγίστῃ πενίᾳ!

* *

Αἱ κατὰ τὴν ἐπανάστασιν χρηματικαὶ θυσίαι τῆς οἰκογενείας Μπότση συνεποσώθησαν, κατὰ τὸν ἐπίσημον πίνακα, περὶ τὰς δρ. 600,000.

Ο ΔΥΣΜΟΡΦΟΣ

[Ἐκ τοῦ ἀγγλικοῦ, ὑπὸ * K.]

Συγγραφεὺς καὶ τίτλος: ἰδί σελ. 498.

Ἄμα ὁ λόρδος Σαινζερμαῖν ἠδυνήθη νὰ ἐξέλθῃ τῆς κατοικίας του, μετέβη παρὰ τῷ πατρὶ αὐτοῦ, ὅπως πληροφορήσῃ αὐτὸν περὶ τῆς πρὸς τὴν δεσποινίδα Χόρν κλίσεώς του, ὅτι ἦτο ἄρκετὰ εὐτυχῆς, βλέπων τὸν ἔρωτα αὐτοῦ καὶ ὑπ' ἐκείνης συμμεριζόμενον, καὶ ὅτι ἐπεθύμει νὰ νυμφευθῇ τάχιστα.

Ὁ μαρκησίος Βρανδῶν, ἀνὴρ ἐλεύθερος, ἔχων καρδίαν ἐξαίρετον, ἠκροάσθη τὴν διακοίνωσιν τοῦ υἱοῦ του μετ' εὐλικρινοῦς χαρᾶς, ἔδωκεν ἀδυστάκτως τὴν συγκατάθεσίν του καὶ διεκήρυξεν ὅτι εἶναι ἔτοιμος νὰ πράξῃ πάντα αὐτοῦ τὰ καθήκοντα. Ἐξέφρασεν εἰς τὴν κυρίαν Καρτβράϊτ τὴν εὐχαρίστησιν αὐτοῦ, ὅτι ὁ λόρδος Σαινζερμαῖν εὗρε γυναῖκα, δυναμένη νὰ ἐκτιμῆσῃ τὰς ἐξόχους αὐτοῦ ιδιότητας. Ἐπεσκέφθη τὴν Λιλίαν, τὴν ἐνηγαλίσθη περιπαθῶς, ἀποκαλῶν αὐτὴν προσφιλεστάτην θυγατέρα του, καὶ τότε, ἐν τῇ ψυχικῇ αὐτοῦ ἀφελείᾳ ἔσπευσε νὰ κοινοποιήσῃ τὴν εὐάρεστον εἰδήσιν καὶ εἰς τὴν μαρκησίαν.

Τί συνέβη μετὰξὺ τοῦ συζύγου καὶ τῆς γυναικός; Ποτὲ δὲν τὸ ἔμαθον. Ἄλλ' ἐπειδὴ εἶχον ἐπαγρυπνήσει ἐκ τοῦ πλησίον ἐπὶ τῆς μαρκησίας, ἠδυνήθη νὰ παρατηρήσω, ὅτι σκοτεινὰ

νέφη, μεθ' ὅλας τὰς πρὸς διασκέδασιν αὐτῶν προσπαθείας τῆς, ἐρρυτίδουν ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον τὸ μέτωπον αὐτῆς, καθ' ὅσον καθίσταντο ἐναργέστεραι αἱ πρόδοι τῆς ἀναρρώσεως τοῦ λόρδου Σαινζερμαῖν

Μανθάνουσα γεγονὸς οὕτως ἀνήκουστον ἀπολύτως, ὁποῖον ἦτο ὁ προσεχῆς γάμος τοῦ προγονοῦ αὐτῆς, γεγονὸς καταστρέφον καθ' ὀλοκληρίαν καὶ διὰ πάντος τὰς περὶ κληρονομίας ἐλπίδας τοῦ λόρδου Λουδοβίκου, περὶ τῆς ὁποίας μέχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης ἦτο βεβαία, ἐξεργάγη ἐπὶ τέλους εἰς δυσαρέσκειαν καὶ εἰς λύσσαν αἰτινες ὑπερέβησαν καὶ αὐτὰ τὰ ὅρια τῆς στοιχειωδেষτέρας εὐπρεπείας, μολονότι ἐφρόντισε μεγάλως—ἔχω λόγους νὰ τὸ πιστεύσω—ν' ἀποκρούσῃ ἀπὸ τοῦ συζύγου αὐτῆς τὴν ἀληθῆ ἀφορμὴν τῆς βιαιότητός τῆς, προσποιουμένη ὅτι ἀποδίδει αὐτὴν εἰς τὴν ἀγκυράκησιν τῆς ἐπὶ τῷ δυσαναλόγῳ τούτῳ κατὰ τὴν ἔκφρασιν αὐτῆς συνοικεσίῳ: τὴν κατάπτωσιν τοῦ λόρδου κληρονόμου διὰ γάμου μετὰ πτωχῆς συγγενοῦς, ἀνατραφεύσης ἐξ ἐλλέους. . . ἐνὸς τέκνου ἐξ ἔρωτος! διότι δὲν ἐδίστασε νὰ ἀποκαλύψῃ τὸ αἴσχος τῆς γεννήσεως τῆς Λιλίας.

Ἐθισθεὶς νὰ ὑποτάσσεται εἰς ὅλας αὐτῆς τὰς θελήσεις καὶ νὰ ὑποχωρῇ ἀσυζητητὶ μᾶλλον ἢ ν' ἀντιτάσσεται ἐλευθέρως κατὰ τῶν ἐπιθυμιῶν τῆς, ὅταν αὐταὶ δὲν συνεβιάζοντο μετὰ τῶν ἰδικῶν του, ὁ μαρκησίος ἦτο ἀνίκανος ν' ἀντιταχθῇ κατὰ τῆς θυέλλης.

Ἡρξάτο λοιπὸν κατὰ τὸ σύνθημα κλονιζόμενος ὑπὸ τὸ κύμα ἐκείνο τῶν λόγων, καὶ ὑπὸ νέαν ὄψιν βλέπων τὰ πράγματα· ἔπειτα, μεταβάλλων γνώμην καθ' ὀλοκληρίαν, ἀνεγνώρισεν ἐπὶ τέλους ὅτι μετὰ ὄριμον σκέψιν, συνέλαθε τὴν ἰδέαν ὅτι τὸ συνοικέσιον τοῦτο ἦτο τερατώδες σχέδιον ἀναιδείας, πλήρης κινδύνων, ἀνάρμοστον καθ' ὀλοκληρίαν, κ.τ.λ., κ.τ.λ. Συνεπέρανε δὲ διακηρύξας, ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ γείνη περαιτέρω τις σκέψις περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου.

— Νὰ μὴ μοὶ δοιλήσωσι πλείον περὶ τούτου! εἶπεν ἐπὶ τέλους μετὰ τοῦ πείσματος ἐκείνου τῆς ἰσχυρογνωμοσύνης, τὸ ὁποῖον εἶναι τὸ τελευταῖον τῶν ἀσθενῶν κεφαλῶν καταφύγιον.

Ἡ Λιλία ἐξετέθη εἰς τὰς προσβολὰς τῆς μαρκησίας καὶ τῶν θυγατέρων τῆς: προσβολὰς μόλις πιστευτὰς παρὰ γυναιξὶ καλῶς ἀνατεθραμμένας· ἠπειλήθη ν' ἀποδιωχθῇ ἀπὸ τοῦ πύργου, ν' ἀπολέσῃ τὴν ὑπόληψιν αὐτῆς καὶ νὰ ἐγκαταλειφθῇ εἰς τὴν ἀθλιότητα καὶ τὴν αἰσχύνην, μόνη, ἄνευ φίλων καὶ στηριγμάτων.

Ἡ δυστυχῆς Λιλία, ἀπολιθωθεῖσα, ἐξευτελισθεῖσα, ἀνάισθητος κατέπιπεν ἐπὶ τοῦ πατώματος τοῦ ἰδιαίτερου δωματίου τῆς μαρκησίας, ὅπου ἐλάμβανε χώραν ἡ βιαιὰ αὕτη σκηνή, ὅποτε ἀνοιχθείσης τῆς θύρας παρουσιάσθη ὁ λόρδος Σαινζερμαῖν.

Ἄσφαλής βαδίζων, ταχύς, οἶονεϊ ηλεκτρισθεὶς ὑπὸ αἰφνιδίου ἐνεργείας, διήλθε τὸν θάλαμον μέχρι τοῦ μέρους, ὅπου ἴσατο λιπόθυμος ἡ Λιλία.

— Σιωπήσατε! ὄλαι σεῖς, ἀνέκραξε διὰ φωνῆς κεραυνώδους. Ἄρκει τὸ σκάνδαλον τοῦτο! Ἄπωλέσατε λοιπὸν πᾶσαν αἰδῶ, ἡ δὲ μέλλουσα σύζυγος τοῦ πρεσβυτέρου ἀδελφοῦ σας πρέπει νὰ ᾔναι οὕτως ἐκτεθειμένη εἰς τὰς ὑβριστικὰς περιφρονήσεις σας;

— Ἡ σύζυγός σας, μιλόρδε; εἶπεν ἡ μαρκησία μετὰ πικρᾶς εἰρωνείας. Μάλιστα, ὅταν αὕτη γείνη σύζυγός σας, θέλομεν ἔλθει εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ εὐχαριστηθῶμεν εἰς τὸν χλευασμὸν αὐτῆς διὰ τῆς χρήσεως κοινῶν τινῶν τύπων ἄλλ' ἐνόσω ἐξαρτᾶται ἀπ' ἐμοῦ ἡ κόρη, εἰς ἣν καὶ αὐτὸς ὁ ἀδελφός μου δὲν συγκατετέθη νὰ δώσῃ τὸ ὄνομά του, θελῶ μεταχειρισθῆ αὐτὴν ἐπαξίως τῆς ἀποτροπιαίου προδοσίας τῆς. Ὁ πατήρ σας μοὶ ἐπεφόρτισε νὰ σᾶς διακηρύξω ὅτι ἀντίσταται εἰς τὸ συνοικέσιον τοῦτο. . . εἰς τὸ ἐξουτελιστικὸν τοῦτο συνοικέσιον, καὶ ἂν δὲν θέλετε νὰ σᾶς καταρασθῆ. . .

— ὦ! ὄχι, ὄχι! ἀνέκραξεν ἱκετευτικῶς ἡ Λιλία, γονυπετῆς καὶ μὲ τὰς χεῖρας συνηνωμένας.

— Ἀγαπητὴ μου Λιλία, εἶπεν ὁ λόρδος Σαινζερμαίν μετὰ τῆς μεγίστης ἀταραξίας, δὲν εἶναι ἐδῶ ἡ θέσις σας λάβετε τὴν ἀγαθότητα νὰ ἐγερθῆτε καὶ νὰ μεταβῆτε πρὸς συνάντησιν τῆς κυρίας Καρτθράϊτ. Σᾶς ἐπανευρίσκω ἀμέσως.

Τὴν ὠδήγησε μέχρι τῆς θύρας, ἔπειτα δὲ ἐπανῆλθε νὰ καθήσῃ παρὰ τῆ μαρκησία, ἥτις ἐξητηλημένη ἐκ τῆς ὀργῆς, κατέπετεν ἐφ' ἐνὸς ἀκακλίντρου.

— Τί ὀφείλω νὰ συμπεράνω, κυρία, ἐκ τῆς ἀπειλῆς ταύτης τῆς πατρικῆς κατάρας, ἐπιμένων εἰς σχέδιον, τὸ ὁποῖον αὐτὸς ὁ ἴδιος τὴν προῖαν ταύτην εὐμενῶς ἀπεδέχθη; Σᾶς ἐρωτῶ. Ἔχετε τὴν ἀξίωσιν νὰ ἐπεμβαίητε μεταξὺ τοῦ πατρὸς μου καὶ ἐμοῦ; Ὑπέστην πολλὰ—παρὰ πολλὰ ἴσως—ἀπὸ μέρους σας. Ἄλλὰ σᾶς εἶδοποιῶ ὅτι ὑπάρχει τι ὄριον, τὸ ὁποῖον θὰ ἦτο φρόνιμον εἰς σᾶς νὰ μὴ προσπαθήσητε νὰ διέλθητε.

— Σᾶς εἶπον τί φρονῶ κατάλληλον, ἀπεκρίθη ἡ μαρκησία, ἔτι μᾶλλον ἐρεθισθεῖσα ὑπὸ τοῦ αὐστηροῦ καὶ γαληνίου ἐκείνου τόνου. Σᾶς εἶπον ὅτι ἠθέλετε ἀτιμάσει τὸν οἶκόν σας διὰ τοσοῦτον ἀνδρὸς ἀρεσκείας, καὶ σᾶς τὸ ἐπαναλέγω καὶ πάλιν διὰ τοῦ συνοικεσίου σας! . . . Ἄλλ' ἐπὶ τέλους! ἀγνοεῖτε λοιπὸν τί εἶσθε; Αἰσχύνομαι διὰ λογαριασμὸν σας, μιλόρδε! Πῶς! . . . θέλετε ἀγοράσει γυναῖκα διὰ χρυσίου!

Ἐρύθημα βίαιον ἐχρωμάτισε τὸ πρόσωπον τοῦ λόρδου Σαινζερμαίν. Ἡ ὀργὴ αὐτοῦ ὑπερέξευλίσεν.

— Κυρία, θὰ μετκινόησατε . . . εἶναι λόγοι. . .

τοὺς ὁποίους ποτὲ δὲν θὰ συγχωρήσω, οὔτε θὰ λησμονήσω!

Καὶ ἐξῆλθε τοῦ θαλάμου.

Μετέβη ἀμέσως παρὰ τῷ πατρὶ αὐτοῦ καὶ διεκήρυξεν εἰς αὐτὸν, ὅτι οὐδεμίαν ἐπὶ τῆς γῆς δύναμις ἤθελε τὸν ἐμποδίσει νὰ συζευχθῆ τὴν Λιλίαν, καὶ ὅτι ἂν ἐξετελειῖτο ἡ ἀπειλὴ τῆς ἀποκληρώσεως, ἤθελε ζήσει μετὰ τοῦ ὑπολειπομένου ποσοῦ, τὸ ὁποῖον εἶχεν ἐξασφαλίσει εἰς αὐτὸν ἡ μήτηρ του, διότι ἡ ἀπόφασίς του ἦτο ἀκλόνητος: ἡ Λιλία θὰ γείνη σύζυγός του.

Πάντα ταῦτα ἐλέγχθησαν μετὰ τοῦ βαθυτέρου σεβασμοῦ, ἀλλὰ δι' ὕφους ὀριστικοῦ, τὸ ὁποῖον δὲν ἠδύνατο νὰ μὴ παραγάγῃ τὰς συνεπείας αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ μαρκησίου.

Μεταβάλλων δευτέραν γνώμην, παρέσχεν εἰς τὸν υἱὸν του τὴν συγκατάθεσιν του καὶ κατένευσεν «ἀπὸ πάσης καρδίας» ὅπως ἀποφύγῃ δὲ πᾶσαν νεωτέραν συζήτησιν, δὲν εὔρε καλλίτερον μέσον, ἢ νὰ διατάξῃ νὰ ζεῖξωσι τὸ ὄχημα καὶ ν' ἀναχωρήσῃ ἀμέσως εἰς Λονδίνον.

Ἡ μανία τῆς μαρκησίας μαθούσης τὴν ἀναχώρησιν ταύτην καὶ ἡ ἀμετακλήτως δοθεῖσα συγκατάθεσις αὕτη εἶναι ἀδύνατον νὰ περιγραφῆ. Ἡ προσηληθεῖσα φιλαυτία, ἡ ζηλοτυπία τῶν θυγατέρων τῆς, ὁ σιωπηλὸς φθόνος τῶν διδασκαλισσῶν τῆς ἀπετέλεσαν χορὸν μετ' αὐτῆς. Μόνοι οἱ σχόντες τὴν δυστυχίαν νὰ ζήσωσιν ἐν οἰκογενείαις ἄνευ ἀρχῶν, διεπομέναις ὑπὸ τοῦ ἐγωῦσμοῦ καὶ τῆς βίας, δύνανται νὰ λάβωσιν ἰδέαν τινα τῆς ταραχῆς, τῶν κραυγῶν, τῶν ἄρῶν τῶν ἐξηυτελισμένων τούτων πλασμάτων. Ἐν μέσῳ δὲ τῆς κρίσεως ταύτης ἐπανῆλθεν ἐκ Λονδίνου ἀπροσδοκῆτως ὁ λόρδος Λουδοβίκος.

Ἐπὶ τῇ θέξ αὐτοῦ ἡ μαρκησία ἐρρηξε κραυγὴν χαρᾶς. Εἶχεν ἐμπιστοσύνην εἰς τὴν ἐνεργητικότητα αὐτοῦ, ὅπως ὑποστηρίξῃ τὴν ὑπόθεσιν τῆς καὶ θριαμβεύσῃ κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ του.

Ὁ λόρδος Λουδοβίκος κατεπλάγη ἐπὶ τῷ ἄκρω ἐρεθισμῷ τῆς μητρὸς του καὶ τῶν ἀδελφῶν του.

— Ἀγαπητὴ μου μητῆρ, τί συμβαίνει λοιπόν;

— ὦ! Λουδοβίκε! Λουδοβίκε! . . . Ὑπερφάνειά μου! . . . Χαρὰ μου! . . . Καλῶς ἦλθες πλησίον τῆς δυστυχῆς μητρὸς σου!

— Δυστυχοὺς; . . . Τίς ἐτόλμησε; τίς ἔσχε τὴν αὐθάδειαν, μῆτέρ μου;

— Ὁ Σαινζερμαίν.

— Ὁ Σαινζερμαίν! . . . ἀδύνατον! . . . Δὲν θὰ ἐπεθῶμεν. . . δὲν θὰ ἠδύνατο. . . εἶναι συνετώτατος, ἀγαθώτατος, μῆτερ. Τί σημαίνει;

— Ἄ! Λουδοβίκε, νυμφεύεται.

— Νυμφεύεται! . . . ἀδύνατον! . . . Πῶς! . . .

Μετὰ ποίας;

— Μάλιστα, ἀνέκραξαν αἱ ἀδελφαὶ συγχρότως μετὰ τῆς Λιλίας.

— Μετὰ τῆς Λιλίας! . . . ἔ! ἡ πτωχὴ κόρη! ὁποία θυσία!

— ὦ! πολὺ μακρὰν τῆς σκέψεως ταύτης! ἀνέκραξεν ἡ λαίδη Γερλδίνη μετὰ χλευαστικοῦ τόνου. Ἐξ ἐναντίας, σοὶ βεβαιῶ ὅτι εἶναι καθ' ὀλοκληρίαν συνοικέσιον κλίσεως. Ἡ Λιλία εἶναι ἐρωτευμένη μέχρι παραφροσύνης ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν. Πρὸ ὀλίγον εὐρέθημεν εἰς παρομοίαν σκηνήν.

— Ὅχι! τί διάβολον μοὶ διηγείσθε αὐτοῦ; . . . Τὸν ἀγαπᾷ ἡ Λιλία! . . . Εἶναι δυνατὸν; Τὸν ἀγαπᾷ πραγματικῶς, εἰλικρινῶς; . . . Τὸν ἐκτιμᾷ ὡς ἔπρεπεν εἰς αὐτὸν, ὡς τὸ ἀξίζει; . . . καὶ εἰς τὴν ἡλικίαν τῆς μάλιστα! . . . Ὁ Θεὸς νὰ εὐλογῆσῃ τὴν πτωχὴν ἔντιμον καρδίαν τῆς! . . . ὦ! ἡ γλυκεῖα καὶ θελκτικὴ κόρη! εἶπον πάντοτε ὅτι δὲν ὑπῆρχεν ἐπὶ τῆς γῆς ἀξιεραστότερον πλάσμα! Δὲν θέλω νὰ χάσω οὔτε στιγμὴν διὰ νὰ συγχαρῶ τὸν Σαινζερμαῖν. Εἶναι εὐτυχῆς, ἀξίζων τὴν εὐτυχίαν! . . . Τίποτε δὲν ἠδύνατο νὰ μὲ εὐχαριστήσῃ περισσύτερον!

Καὶ, μετὰ τῆς συνήθους αὐτῷ ζωηρότητος, ἐξῆλθε χωρὶς οὐδ' ἐπ' ἐλάχιστον νὰ φροντίσῃ διὰ τὸ ἀποτέλεσμα τῶν λόγων του, καταλείπων τὴν μητέρα του, καθὰ ἔμαθον ἀκολούθως, εἰς ἀπερίγραπτον κατάστασιν, διελθὼν ταχέως τὰς μακρὰς στοὰς τὰς χωριζούσας τὰ δωμάτια τοῦ λόρδου Σαινζερμαῖν ἀπὸ τῶν τῆς λοιπῆς οἰκογενείας.

Ἡ ἀνθρωπίνη καρδία εἶναι ἄβυσσος ἀκαταμέτρητος.

Ὁ τρόπος, δι' οὗ ὁ λόρδος Λουδοβίκος ἔμαθε τὴν εἰδησιν ταύτην, ἦν ἐθεώρει ὡς τὴν σκληροτέραν, καὶ τὴν βραυτέραν τῶν δυστυχῶν, ὡς τὴν ἀπαισιωτέραν τῶν καταστροφῶν, ἐφάνη καταφέραυ κατὰ τῆς μαρκησίας τρομερὸν κτύπημα.

Ἀπατηθεῖσα ἐν τῇ προσδοκίᾳ τῆς συμπαθείας καὶ τῆς ὑποστηρίξεως ἀπὸ μέρους τοῦ υἱοῦ αὐτῆς, προσβληθεῖσα μέχρι τοῦ βῆθους τῆς καρδίας τῆς, διότι ἔβλεπεν αὐτὸν, τὸν μόνον αἷτιον τῆς πικρίας καὶ ἀγωνίας τῆς, νὰ ἐκφράζῃ τὴν χαρὰν του ἐλευθέρως, θορυβωδῶς ἐπὶ τῷ συμβάντι τούτῳ, καθ' ἣν στιγμὴν μάλιστα αὐτὴ ἐξεδήλου τὴν ἀποδοκιμασίαν τῆς, ἡ ἀθλία γυνὴ προσεβλήθη ὑπὸ τοσοῦτῳ ζωηρῶς καὶ σκοτεινῆς ἀπελπισίας, ὥστε αἱ θυγατέρες τῆς, μεθ' ὅλην τὴν συνήθη αὐτῶν ἀδιαφορίαν, ἔμειναν ἐκπληκτοί.

— Θριαμβεῖται καθ' ὅλων, ἠκούσθη ψιθυρίζουσα. Μάλιστα, αὐτὸς ὁ Λουδοβίκος! . . . Τοῦτο θὰ ἦτον! . . . Ἐπρεπε νὰ τὸ ἐπιτρέψω; . . . Εἷς υἱὸς δευτερότοκος! . . . Εἷς πτωχὸς υἱὸς δευτερότοκος, εἰς τὸ ἔλεός του! . . . ὑπακουόμενος ἀπὸ ὅλους. . . ὁ κύριος! . . . ὁ δεσπότης ὅλων. . . ὁ πατήρ του. . . τὰ τέκνα μου. . . ἐγὼ ἡ ἰδία. . . ὁ υἱός μου. . . Λιλία. . . τέκνα. . . τιμὰ. . . τύχη! . . .

Ἀτελέστατα δύναμαι νὰ διηγηθῶ τὰ συμβάντα τῆς μοιραίας ἐκείνης νυκτός.

Ἡ μαρκησία εἶχε θαλαμηπόλον ἀφιερωμένην εἰς τὴν ἰδιαιτέραν αὐτῆς ὑπηρεσίαν καὶ ἐξασκοῦσαν ἐπ' αὐτῆς παράδοξον ἐπιρροήν.

Ἡ κυρία Χόλδφαστ ἦτο ἐν τῶν ἰσθόλων ἐκείνων πλασμάτων, ἅτινα ὑπὸ ἐξωτερικὸν χυδαῖον καὶ δουλικὸν κρύπτουσιν ἀνδρικήν ἐνεργειαν καὶ φιλοδοξίαν ἀκατάβλητον.

Δεσποτεία ἐπὶ τῆς κυρίας τῆς καὶ δι' αὐτῆς ἡ ἀνωτάτη διεύθυνσις τοῦ εὐγενοῦς καὶ ἰσχυροῦ τούτου οἴκου ἦτο τὸ ὑπ' αὐτῆς θερμῶς, ἀκαταπάστως ἐπιδιωκόμενον τέλος. Εἶχε τοσοῦτον τελείως ταυτισθῆ μετὰ τῆς μαρκησίας, ὥστε εἶχεν ὑπὸ τινὰ ἔποψιν υἰοθετησεί ὅλας τὰς συμπαθείας καὶ ὅλα τὰ μίση τῆς. Καὶ αὐτὴ ἐπίσης ἐθεώρει ἀπὸ μακροῦ χρόνου τὸν λόρδον Λουδοβίκον ὡς τὸν ἀληθῆ, ὡς τὸν μόνον τῶν Βρανδῶν κληρονόμον, περιεφρόνεν δὲ καὶ ἐμίσει τὸν λόρδον Σαινζερμαῖν, τὸν πτωχὸν τοῦτον, τὸν ἄθλιον δύσμορφον, «τὸν ἀχρεῖον τοῦτον σπόρον, τὸν ἀναβλαστήσαντα ἐν τῷ ἀγρῷ τοῦ ἀδελφοῦ του.»

Ἡσθάνετο καὶ αὐτὴ, ὑπὲρ πάντα ἄλλον ἴσως, τὸν ταπεινὸν φθόνον, ὃν ἐνέπνεεν εἰς ὅλην τὴν οἰκογένειαν ἡ αἰφνιδία τῆς Λιλίας ἀνύψωσις, διότι μετὰ δυνάμει ἐκτάκτου παρατηρητικοῦ πνεύματος, εἶχε κατανοήσει ἀμέσως τὰς μεταβολὰς, ἃς θᾶπτον ἡ βράδιον ἔμελλεν ἀναντιρρήτως νὰ ἐπενέγκῃ ὁ γάμος τοῦ Σαινζερμαῖν μετὰ τῆς Λιλίας διὰ τὴν δευτέραν σύζυγον καὶ τὰ τέκνα τοῦ μαρκησίου Βρανδῶνος.

Ἡ μαρκησία εὗρισκεν ἐν τῇ ἐμπεπιστευμένῃ ταύτῃ τῶν σκέψεων αὐτῆς καὶ τῶν σχεδίων ὑποστήριγμα καὶ κέντρον. Βιαιὰ ἀλλ' ἐστερημένη ἐνεργητικότητος, παράτολμος ἄνευ θάρρους, ἀγέρωχος ἄνευ μεγαλοπρεπείας, ὑψηλόφρων ἄνευ ἐμπιστοσύνης εἰς ἑαυτήν, — ἀντιθέσεις ἀποτελοῦσαι τὴν οὐσίαν τῶν χυδαίων ψυχῶν, — εἶχεν ἐν ἐνὶ λόγῳ ἀνάγκην κόλακος καὶ κυρίου ἐνθαρρύνοντος αὐτὴν ἐν τῇ ἀδυναμίᾳ, ἐρεθίζοντος ἐν τῷ δισταγμῷ. Ἀμφοτέροι συνητηθήσαν ἐν τῇ κυρίᾳ Χόλδφαστ.

Μόνη μετὰ τῆς κυρίας Χόλδφαστ ἡ μαρκησία διήλθεν ὅλην ἐκείνην τὴν ἑσπέραν ἐν τῷ ἰδιαιτέρῳ αὐτῆς δωματίῳ· δὲν ἐπανεῖδε πλέον τὸν λόρδον Λουδοβίκον.

Οὗτος δὲ, ἀφοῦ συνεχάρη τὸν ἀδελφόν του μετὰ τῆς συνήθους αὐτῷ θερμότητος καὶ ἐλευθερίας, δὲν ἐβράδυνε νὰ κατανοήσῃ, ὅτι ἔκτακτόν τι συνέβαινε. Μαθὼν τὴν βιαιὰν ἀντίστασιν τῆς μητρὸς αὐτοῦ εἰς τὸ προτεινόμενον συνοικέσιον καὶ τὸ παραχθὲν ἐξ αὐτοῦ σκάνδαλον, κατενόησεν οἷον εἰς ἐνστάτικον τὸ ἀληθὲς αἷτιον τῆς ἐκρήξεως ταύτης μανιωδῶν αἰσθημάτων. Ἡσθάνθη ἑαυτὸν ἀναξίως ὑβρισθέντα. Μεθ' ὅλας αὐτοῦ τὰς ἐλλείψεις, εἶχε καρδίαν ἀγαθὴν καὶ

έντιμον, ἀπρόσιτον εἰς τὸν φθόνον ἢ εἰς τὴν ζηλοτυπίαν. Ἐμνησικακήτε κατὰ τῆς μητρὸς του, τὴν δὲ ἐσπέραν δὲν κατέλιπε πλέον τὸν Σαινζερμαίν, τὴν Λιλίαν καὶ τὴν κυρίαν Καρτ-βράϊτ.

Ἦσαν καὶ οἱ τρεῖς βαθέως τεταραγμένοι ὑπὸ τῶν συγκινήσεων τῆς ἡμέρας· ἀλλ' ἡ εὐθυμία καὶ ἡ εἰλικρίνεια τοῦ λόρδου Λουδοβίκου ἐξήλειψαν ἀμέσως πᾶν ἴγνος τῶν ταπεινώσεων, ἃς ὑπέστησαν, καὶ τῆς ἐδύνης.

Ἐμαθον βραδύτερον ὑπὸ τῆς κυρίας Καρτ-βράϊτ, ὅτι ὁ λόρδος Σαινζερμαίν καθήμενος ἐν τῷ μεγάλῳ αὐτοῦ ἀνακλίντρῳ, πλησίον τῆς ὀπῆς ἐνὸς τῶν ἀρχαίων γοθθικῶν παραθύρων, ἐθεώρει εὐτυχῆ καὶ γαλήνιος τὸν δόντα ἥλιον, βραδέως ἐξαφανιζόμενον ἐν τῷ ὀρίζοντι, ἐνῶ τελευταία τις φλῶξ χρυσοῦ καὶ πορφύρας ἐφώτιζε τὸν οὐρανόν. Παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ, ἐπὶ ταπεινοῦ θρανίου, ἡ Λιλία ἠεροάζετο ἐρυθριῶσα τοὺς μυρίους ἀστεισμούς καὶ τὰς ἀθῶας κακολογίας, τὰς ὁποίας ὁ λόρδος Λουδοβίκος ἐψιθύριζεν εἰς τὸ οὐδ' αὐτῆς, ὀκλαῖ καθήμενος παρ' αὐτὴν ἐπὶ τοῦ πατώματος. Αἱ ἀκτῖνες τοῦ ἡλίου, δεισιδύουσαι διὰ τῶν συμπεπλεγμένων παρθενικῶν κλημάτων καὶ τῶν ἀνκρηχόμενων φυχῶν τοῦ παραθύρου, ἐφώτιζον διὰ γλυκείας μαυρορυγῆς τὴν θελκτικὴν κεφαλήν της καὶ χρυσᾶς ἐκπέμπουσαι ἀνταυγείας ἔπαιζον ἐπὶ τῶν θαυμασιῶν βοσρύχων της.—Ἐπίστευον ὅτι βλέπω, προσέθεσεν ἡ κυρία Καρτβράϊτ, ἕνα τῶν ἀγγέλων ἐκεῖνων, τοὺς ὁποίους οἱ καλλιτέχναι τοῦ μεσαιῶνος ἠρέσκοντο ἀπεικονίζοντες ἐπὶ τῶν ἱερῶν εἰκόνων των—τρυφερὰς μορφὰς Χερουβιμ, ἱπταμένας ἐπὶ τῶν νεφῶν τοῦ οὐρανοῦ! —Κερυμμένη ὑπὸ τῶν πτυχῶν τῶν παραπετασμάτων, ἑτερπόμεν θεωροῦσα καὶ τοὺς τρεῖς. Περὶ τὴν στιγμὴν ἐκείνην, κύριε Οὐίλσον, εἶδον ἑμαυτὴν ἀδρῶς πληρωθεῖσαν διὰ τοὺς κόπους μου. Παρετήρησα τὸν λόρδον Σαινζερμαίν ὑψοῦντα πρὸς τὸν οὐρανὸν δις ἢ τρίς κατ' ἐπανάληψιν τοὺς δακρυβρέκτους ὀφθαλμούς του, εὐχαριστοῦντα ἀναμφιβόλως ἐκείνην, ἣτις εἶχε προστατεύσει αὐτὸν ἄνωθεν καὶ ἥς ἡ ἀνάμνησις βαθύτατα ἦτο ἀποτετυπωμένη ἐπὶ τῆς καρδίας του. Μετὰ τινά στιγμὴν μὲ παρετήρησε καὶ χωρὶς νὰ κάμῃ τὴν ἐλαχίστην κίνησιν, δυναμένην νὰ ταραξῇ τὸν ἀδελφόν του καὶ τὴν παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ Λιλίαν, ἐξέτεινε πρὸς με τὴν χεῖρα του καὶ ἔλαβε τὴν ἰδικήν μου, θλίψας αὐτὴν ἐν σιωπῇ. Τὸν ἐνόησα.

Ἡ μαρκησία, ὡς εἶπον ἤδη ἀνωτέρω, ἔμεινε κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο ἐν τῷ ἰδίῳ αὐτῆς δωματίῳ. Ἠκούετο βαδίζουσα διακεκομμένως, λαλοῦσα ὑψηλοφῶνως, μετὰ σφοδρότητος. Διετέλει προφανῶς εἰς κατάστασιν βιαίας συγκινήσεως. Βαθμηδὸν ἐν τούτοις τὰ πάντα ἐπανῆλθον εἰς τὴν σιγὴν, ἡ δὲ κυρία Χόλδφαστ κατέβη εἰς

τὸ ἰσόγειον πάτωμα, ἐναντίον δὲ τῶν συνηθειῶν αὐτῆς παρετηρήθη κατὰ τὴν ἑσπερινὴν ἐκείνην ὥραν ἐξερχομένη τοῦ πύργου.

Ἦτο φθινόπωρον, μολοντί δὲ ἦτο σκότος, ἡ μαρκησία δὲν ἐξήτησε φῶς ἐν τῇ κατοικίᾳ της. Αἱ δεσποινίδες εἶχον συνέλθει ὡς πάντοτε ἐν τῇ μεγάλῃ αἰθούσῃ, ἀλλ' ἡ μήτηρ αὐτῶν δὲν ἤθελε νὰ τὰς εὔρη ἐκεῖ. "Ὅταν ἦτο ἀδιάθετος ἢ δύσθυμος, αἱ θυγατέρες οὐδέποτε μετέβανον παρ' αὐτῇ· ἦτο φροντίς, κείποτε τηρηθεῖσα ὑπὸ τῆς κυρίας Χόλδφαστ. Μόνοι λοιπὸν μετὰ τῶν Γαλλίδων παιδαγωγῶν διήλθον ἐν θλίψει τὴν ἑσπέραν ἐκείνην.

Ἐπὶ τέλους ἡ λαίδη Γεραλδίνη ἀνέκραξεν :

— Ὑποθέτω ὅτι ἡ μαμά δὲν ἔρχεται πλέον τώρα. "Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸν λόρδον Λουδοβίκον, φαίνεται σχεδὸν ἀπίθανον! δὲν ἀφῆκε τὸν θάλαμον τοῦ Σαινζερμαίν. Δὲν τὸν ἐπίστευον ἱκανὸν νὰ λάβῃ μέρος ἐναντίον μας!

— Εἶναι τόσο ἐπιπόλαιος, τόσο κακῶς ἀνκατεθραμμένος, εἶπεν ἡ λαίδη Μαρία. "Α! ἴστην πίστιν μου, πηγαίνω νὰ κοιμηθῶ. Δὲν γνωρίζω τί ὑπάρχει εἰς τὴν ἀτμοσφαιραν, ποτὲ ἐν τούτοις δὲν ἠσθάνθην ἑμαυτὴν τόσο κακοδιάθετον.

— "Α! εἰσθε τόσο εὐαίσθητος! παρετήρησε μία τῶν παιδαγωγῶν· καὶ ἐγὼ ἐπίσης δὲν ἠμποροῦ πλέον.

— Τότε, ὅστις μ' ἀγαπᾷ, ἄς μ' ἀκολουθήσῃ! εἶπεν ἡ λαίδη Μαρία ἐγειρομένη.

Καὶ διεσταυρώθησαν ἐν τῷ διαδρόμῳ μετὰ τῆς κυρίας Χόλδφαστ.

— Χόλδφαστ, πῶς ἔχει ἡ μαμά; . . . Λοιπὸν! διὰ τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ, τί ἔχετε, Χόλδφαστ; . . . ὁμοιάζετε μὲ φάντασμα! . . . Πόσον εἰσθε ὠχρά!

— "Ὅ,τι ἦτο χθὲς καὶ ὅ,τι θὰ ἦναι καὶ αὔριον ἐψιθύρισεν ἡ Γεραλδίνη.

— "Α λοιπὸν! ἀπεφασίσατε νὰ μείνητε ἄφωνος; θὰ εἶπτε ἐπὶ τέλους τί συμβαίνει;

— Τί συμβαίνει; . . . Τί ἐννοεῖτε διὰ τοῦ «τί συμβαίνει; . . .» τίποτε δὲν συμβαίνει. Τί θέλετε νὰ εἶπτε;

— Ἀληθῶς! . . . καὶ τί θέλετε νὰ εἶπτε σεῖς ἡ ἰδία, ἀηδὴς γραῖα στρίγλα; Ἔχετε τὸσον ἀστεῖον ὕφος!

— Νομίζω ὅτι ἔχω τὸ δικαίωμα νὰ ἔχω τὸ ὕφος τῆς ἀρεσκείας μου. Δὲν εἶναι ἰδική σας ὑπόθεσις, ἀπεκρίθη ἡ θαλαμηπόλος ὑπερηφάνως. Ἄλλ' ἤδη ἐπιθυμῶ νὰ κοιμηθῶ.

— Τότε, γραῖα στρίγλα, προσπαθήσατε νὰ μὴ ἴδῃτε κακὰ ὄνειρα. Καλὴν νύκτα.

Δὲν εἶχον ἤδη παρέλθει δύο ὥραι, ἀφ' ὅτου αἱ νεάνιδες ἦσαν ἐν τῇ κλίνῃ, ὅποτε ἡ λαίδη Μαρία ἐξηγήθη αἰφνιδίως.

— Κάτι τι βεβαίως συμβαίνει! Θεὲ ἐπουράνιε, ὅποια κραυγὴ!

Καὶ ἐν τῇ στιγμῇ ὠρθώθησαν ἅπασαι. Ἡ

κραυγὴ ἦτο τοσοῦτον διαπεραστικὴ, τοσοῦτον ὀξεῖα, τοσοῦτον γοερά, ὥστε αἱ δυστυχεῖς νεάνιδες ἠσθάνθησαν τὸ αἶμα αὐτῶν πηγνύμενον εἰς τὰς φλέβας. Τὴν θλιθεράν ταύτην κραυγὴν διεδέχθησαν ἕτεραι κραυγαί, δξύτεραι ἀκόμη, κραυγαί ἀγωνίας.

— Ἀκόμη! ἀκόμη! ἐτραύλισεν ἡ λαίδη Γεραλδίνη. Δι' ἀγάπην τοῦ Θεοῦ, τί συμβαίνει;

— Δι' ὄνομα τοῦ Θεοῦ! τί εἶναι; εἶπεν ἡ Γαλλίς διδασκάλισσα, σπεύδουσα εἰς τὸν θάλαμον.

Ἦδη ἦτο ἡ θύρα ἠνεωγμένη καθ' ὀλοκληρίαν ἠκούοντο ἐν τοῖς διαδρόμοις βήματα ταχέα ἄπαντες οἱ ὑπηρέται ἦσαν εἰς ἐνέργειαν· αἱ θύραι ἠνοιγοκλείοντο ζωηρῶς ἠκούοντο ταπειναὶ συνδιαλέξεις καὶ προσκλήσεις. Σύγχυσις, ταραχὴ, σιωπηλαὶ οὕτως εἶπεν, διεδέχοντο ἐκ διαλειμμάτων τὰς κραυγὰς τῆς στενοχωρίας.

— Ποῦ νὰ ἀπέλθωμεν; . . . Τί νὰ πράξωμεν; ἠρώτων ἀλλήλας αἱ τρεῖς ἐκπληκτοὶ νεάνιδες. ὦ! ἀδύνατον νὰ μένωμεν ἐδῶ. Ἄς μεταβῶμεν εἰς τὴν μητέρα.

Καὶ περιτυλιχθεῖσαι ἐν σπουδῇ διὰ μεγάλων σαλιῶν, ἔδραμον εἰς τὴν κατοικίαν τῆς μαρκησίας, ὅπως καταφεύγουσι τὰ ἔντρομα πτηνὰ ὑπὸ τὴν πτέρυγα τῆς μητρός.

— Μαμά! μαμά! Χόλδφαστ! ἀνοίξατε! ἀνοίξατε!

Αἱ κραυγαὶ καθίσταντο βιαϊότεραι, δξύτεραι ἢ πρὸ ὀλίγου.

— Μαμά! Χόλδφαστ; . . . ἀνοίξατε! δι' ἀγάπην τοῦ Θεοῦ!

Ἡ Χόλδφαστ ἠμιάνοιξε τὴν θύραν.

— Ἀφήσατέ μας νὰ εἰσέλθωμεν! ἀφήσατέ μας νὰ εἰσέλθωμεν! ἔκραζαν συγχρόνως καὶ αἱ τρεῖς νεάνιδες, ἀποθουσαι τὴν γραῖαν θαλαμηπόλον, ἧτις ἠγωνίζετο νὰ ἐμποδίσῃ τὴν δίοδον.

— Μαμά! μαμά!

Καὶ ἀμέσως ἔφθασαν πλησίον τῆς ἄλλ' ὠπισθοχώρησαν ἐκπληκτοὶ πρὸ τῆς θέας τῆς.

Ἡ μαρκησία ἵστατο ὀρθία, εὐθυτενής, ἄκαμπτος ἐν τῷ μέσῳ τοῦ θαλάμου, δίκην νεκρᾶς, φρικῶδως ὠγρὰ καὶ σχεδὸν ἐπίσης παγωμένη ὡς νεκρὰ, ἔχουσα τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑπερμέτρως ἠνεωγμένους, τρόμον πνέοντα ὡς ἐκ τῆς ἀκινήσιας των. Ἀναίσθητος πρὸς τὰ περὶ αὐτὴν τελούμενα, ἐφαίνετο μόνον ἀκούουσα τὰς φρικῶδεις ἐκείνας κραυγὰς.

— Μητέρα! μητέρα! μητέρα!

Ἡ λέξις αὕτη ἐξήγειρεν αὐτὴν ἀπὸ τῆς νάρκης ἄλλ' αἴφνης μανιώδης:

— Ἐξέλθετε! . . . ἀπέλθετε! ἀνέκραξε, διατί εἴσθε ἐδῶ; . . . Πῶς ἐτολήσατε; . . . Ἐξέλθετε! . . . ἐξέλθετε! . . . Δὲν θέλω νὰ σὰς ἴδω! . . . Ὁδηγήσατέ τας. . . Ὑψίστε Θεέ! . . . Χόλδφαστ, εἴσθε τρελλή;

Αἱ νεάνιδες, οἶονε! ἀπολιθωθεῖσαι, ἀπεσό-

θησάν τινα βήματα, ἀγνοοῦσαι ἂν ἔπρεπε ν' ἀναχωρήσωσιν ἢ νὰ μείνωσιν.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἠνοιχθὴ ἡ θύρα. Ἦτο δὲ λόρδος Λουδοβίκος.

— Θεὲ παντοδύναμε! τετέλεσται! . . . Ἀπέθανεν! ἀπέθανεν!

Ἡ μαρκησία δίκην σωροῦ κατέπεσεν ὑπτία.

Ἡ Χόλδφαστ ἔσπευσε, γονυπετῶς δὲ πρὸ αὐτῆς προσεπάθησε νὰ τὴν ἀναζωογονήτῃ, ἐνῶ αἱ ἕτεραι ἔσπευδον περὶ τὸν λόρδον Λουδοβίκον.

— Καὶ ὅμως πρὸ τεσσάρων ὥρων μόλις ἦτο εὐτυχὴς καὶ εὐθυμος. . . Ὑγιὴς ὅσον καὶ ἐγώ! . . . Καὶ τώρα εἶναι νεκρός! . . . νεκρός! — Πρὸ τεσσάρων ὥρων ἦτο ὁ καλλίτερος, ὁ ἐπιφθονώτερος τῶν ἀνθρώπων. Καὶ τώρα, τίποτε πλέον! τίποτε πλέον! — Καὶ ἡ Λιλία. . . Πτωχὴ, πτωχὴ Λιλία;

— Νεκρός! . . . Πῶς; Τίς ἀπέθανεν; ἀνέκραζαν ἀσθμαίνουσαι.

— Τίς; . . . ὁ ἀδελφός σας. . . ὁ ἀδελφός μας! . . . Ὁ καλλίτερος, ὁ μᾶλλον ἀφοσιωμένος ἐκ τῶν φίλων, οὓς ποτε ἐγνώρισα. . . Ὁ Σαιν-Ζερμαίν, τὸ ἐντελέστερον ὄν. . . Θεέ μου! Θεέ μου!

Καὶ κρύπτων τὴν κεφαλὴν διὰ τῶν χειρῶν, κατέπεσεν ἐπὶ ἀνακλίντρον ἀναλυόμενος εἰς δάκρυα.

Ἡ μαρκησία κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο, ὑποστηριζομένη ὑπὸ τῆς Χόλδφαστ, ἐξηγήθη ὀλίγον καὶ γονυπετῆς ἐπὶ τοῦ πατώματος, παρακολουθεῖ διὰ τῶν ὀφθαλμῶν τὸν υἱόν της. Ἀκούουσα τοὺς τελευταίους λόγους του καὶ βλέπουσα ῥέοντα τὰ δάκρυά του, κατελήφθη αἰφνιδίως ὑπὸ βιαίας νευρικῆς προσβολῆς, ὥστε μυστηριώδης τις συμπάθεια εἶχε θραύσει τὸν παγετὸν τῆς καρδίας της. Αἱ κραυγαὶ αὐτῆς, οἱ γέλωτες, οἱ στεναγμοὶ, ἡ μανία αὐτῆς ἠκούοντο τρομεροὶ, φρικῶδεις. Ἡ Χόλδφαστ, αὐτὴ ἡ ἀποφαστικὴ Χόλδφαστ ἔτρεμε δι' ὅλων αὐτῆς τῶν μελῶν. Αἱ δὲ νεάνιδες ἐξέβαλλον κραυγὰς δξύτάτας.

— Μητέρα, δι' ἀγάπην τοῦ Θεοῦ! ἀνέκραξεν ὁ λόρδος Λουδοβίκος, ἀποτόμως ἐξεγειρόμενος ἡσυχάσατε δι' ἀγάπην τοῦ Θεοῦ, μὴ μοῦ σπαράσσετε τὴν καρδίαν. . . Προσπαθήσατε ἡ ἴδια ἐπὶ τοῦ ἑαυτοῦ σας. . . Κρατήσατε τὰς χεῖρας της, κυρία. Ἐλεος! ἀρκοῦσιν οἱ κοπετοὶ, μητέρα! ὄλαι αἱ κραυγαὶ τοῦ κόσμου δὲν θὰ τὸν ἐπαναφέρουν εἰς τὴν ζωὴν. . . Δυστυχῶς, τὰ πάντα εἶναι ἀνωφελῆ. . . Ἡσυχάσατε, μητέρα μου καὶ ἀποσύρθητε εἰς τὴν κλίνην.

— Ἀπὸ ἔλεος, ἀπὸ οἶκτον, σεῖς αἱ ἄλλαι, εἶπεν ἡ κυρία Χόλδφαστ εἰς τὰς νεάνιδας μεθ' ἱκετευτικῷ ὕφους, τὸ ὁποῖον ποτὲ δὲν εἶχον ἰδεῖ, μὲ μορφήν τεταραγμένην, κροτοῦσα τοὺς ὀδόντας ὑπὸ τοῦ τρόμου, προσκαλέσατε βοήθειαν, δὲν ἔχω πλέον δυνάμεις!

Φεῦ! ἦτο ἀληθέστατον, ὅτι ὁ λόρδος Σαιν-

Ξερμαίν ἦτο νεκρός. Πρὸ ὀλίγων ὥρων ὁ ὑπερβέτης αὐτοῦ, εἰσελθὼν τυχαίως εἰς τὸν θάλαμον αὐτοῦ, εὔρεν αὐτὸν ψυχορραγοῦντα, ἀνάσθητον. Εἶχε καλέσει ἐν σπουδῇ τὴν κυρίαν Καρτθράϊτ, μεθ' ἧς συνηνώθη ἀμέσως ἡ Λιλία. Ἦσαν αἱ κραυγαὶ τῆς πτωχῆς κόρης βλεπουσῆς τὸ στόμα του πλήρες ἀφροῦ, τοὺς ὀφθαλμούς του ἐξηγρωμένους, τὸ πρόσωπόν του ἀποσυντεθειμένον, ἦσαν αἱ κραυγαὶ αὐτῆς αἱ ἀντηχήσασαι ὡς ἐπικήδειος κωδωνοκρουσία ἐν τῷ πύργῳ: ἦσαν αἱ κραυγαὶ καρδίας συντριβείσης, ψυχῆς ἀγωνιώσης: αἱ ὑπέρταται κραυγαὶ θνησκούσης. Διότι ὁ Θεὸς δὲν ἠθέλησε νὰ ἐπιζήση ἡ δυστυχῆς αὕτη κόρη τοῦ τοσοῦτον τρυφερῶς ὑπ' αὐτῆς ἀγαπηθέντος. Ἐνῶ τὸν ἔθλιβεν εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς, ζητοῦσα νὰ τὸν ἀνακκλήσῃ εἰς τὴν ζωὴν, ἐξησθένησεν αἶφνης ἐπὶ τοῦ στήθους τοῦ ἐραστοῦ τῆς, ἡ δὲ παρθενικὴ αὐτῆς κεφαλή ὡς ἄνθος ἀποκοπὴν ἀνεπαύθη ἐπὶ τῆς καρδίας του.

Ἀμφότεροι ἐνεταφιάσθησαν μετὰ τινος παραδόξου σπουδῆς. Ἀληθῶς εἶχε γίνει συνοπτικὴ τις ἀνάκρισις, ἀλλ' ἡ ἀπὸ τῆς παιδικῆς ἡλικίας γνωστὴ ἀβέβαιος κατάστασις τοῦ λόρδου Σαιν-Ξερμαίν ἐφάνη ἱκανῶς δικαιολογοῦσα τὴν αἰφνίδιον ἐκείνην καταστροφὴν, πρὸ πάντων ὅταν ἐγνωσθῆσαν αἱ λεπτομέρειαι τῆς βιαίας σκηνῆς, ἧτις τοσοῦτον ζωηρῶς ἐξήγειρε κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν τὴν συγκίνησίν του.

Ἡ κηδεῖα ἐγένετο ἄνευ πομπῆς, ἅμα τῇ ἀφίξει ἐκ Λονδίνου τοῦ μαρκησίου Βρανδῶνος.

Ἠραϊάν τινα πρῶϊαν τοῦ φθινοπώρου ἐπανηρχόμην ἀπὸ τοῦ ὀκταημέρου ταξειδίου μου, σταματῶν ἐκ διαλειμμάτων τὸν δρόμον τοῦ ἵππου μου, ὅπως ἀπολαύσω ὀλίγῳ μακρότερον ὄλας τὰς εὐωδίας τῶν δασῶν, ὅταν εἰσερχόμενος εἰς Καρστόνην, ἐν τῇ πρὸς τὸν πύργον ἀγούσῃ μεγάλῃ ὁδῷ, κατεπλάγην ὑπὸ τῆς θλιβερᾶς αὐτοῦ φυσιογνωμίας. Ἐστράφην περὶ ἐμὲ καὶ εἶδον ὅτι ὄλα τὰ καταστήματα ἦσαν κεκλεισμένα, ὅτι τὰ τοσοῦτον συνήθως θορυβώδη παιδιὰ ἐπὶ τῆς πλατείας τῆς ἀγορᾶς εἰσώπων. Ὀλίγοι ἦσαν οἱ διαβάται, ἀλλὰ πολλοὶ ἴσταντο ἐπὶ τοῦ οὐδοῦ τῶν ἠνεωγμένων θυρῶν, παρθένοι δὲ κατὰ πληκτοὶ ἐφαίνοντο εἰς τὰ παράθυρα. Αἰφνιδίως οἱ κώδωνες τῆς γηραιᾶς ἐκκλησίας, ὠκοδομημένης ἐπὶ τοῦ ὑψηλοτέρου σημείου τῆς πόλεως, ἤρξαντο βραδείως σημαίνουσαι. Ὁ παρατεταμένος ἦχος τοῦ ἐπικηδείου κώδωνος ὑπῆρξεν αἰετοπε δι' ἐμὲ ἦχος θλιβερός καὶ πένθιμος: ἀλλὰ κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην παρήγαγεν ἐπ' ἐμοῦ μεγαλύτερον ἀπὸ τῆς ἐντύπωσιν. Ἐπετάχυνα τὸ βᾶδισμα τοῦ ἵππου μου, ὅταν δὲ ἐφθασα πλησίον τῆς θύρας τοῦ οἴκου μου, ἔρριψα ζωηρῶς τὰς ἡνίας τοῦ χαλινοῦ εἰς τὸν ὑπὲρτέτην μου, ἐρωτῶν αὐτὸν τί συνέβαιναν.

— Τί συνέβη λοιπὸν, Ῥιχάρδε; Διατί εἶναι κεκλεισμένα ὄλα αὐτὰ τὰ καταστήματα;

— Ἐνταφιάζεται σήμερον, κύριε, ὁ λόρδος Σαιν-Ξερμαίν.

Ἐνόμισα ὅτι ἔμελλον νὰ πέσω ἐπὶ τοῦ λιθοστρώτου.

— Ὁ λόρδος Σαιν-Ξερμαίν! Πῶς! ὁ λόρδος Σαιν-Ξερμαίν.

— Μάλιστα, κύριε, ἐνταφιάζεται σήμερον, — καὶ ἡ δεσποινὶς Λιλία ὡσαύτως.

— Βεβαιότατα, ὁ ἐνταφιασμὸς θὰ ἦναι ὠραῖος. . . Ἀλλὰ δὲν ἔχομεν καρδίαν νὰ παρευρεθῶμεν εἰς αὐτόν. Ἄ! ἦτο τόσο γενναῖος ἄνθρωπος!

Καὶ ἀπέμαξε τοὺς ὀφθαλμούς διὰ τῆς παλάμης του.

Ἐσπευσα εἰς τὸν οἶκόν μου. Ἡ Ἰούδη παρὰ τὴν συνήθειάν της δὲν ἔσπευσε νὰ καταβῇ. Τὴν εὔρον εἰς τὸν θάλαμόν της.

— Ἰούδη! ἀνεκράξα. . . τί μανθάνω. . . τί συνέβη;

— ὦ! ἀδελφὲ, τοιοῦτον δυστύχημα!

— Μοὶ εἶπον. . . ἀλλ' εἶναι ἀδύνατον! περὶ τοῦ μαρκησίου ἀναμφιβόλως ὁ Ῥιχάρδος. . . ὄχι! δὲν εἶναι δυνατόν, δὲν ἀπέθανε. . . κακῶς θὰ ἐνόησα.

— Ὅχι, δὲν ἀπέθανεν ὁ μαρκησίος, ἀλλ' αὐτὸς ὁ λόρδος Σαιν-Ξερμαίν! Καὶ ὁ λόρδος Λουδοβίκος ἦλθεν αὐτοπροσώπως, — ὁ Θεὸς νὰ τὸν εὐλογῆσῃ! — νὰ ἐρωτήσῃ πότε ἤθελες ἐπανέλθει. Ἐπιθυμῶ νὰ παρευρεθῆς εἰς τὴν κηδεῖαν. Ὁ πτωχὸς νεανίας εἶναι λυπημένος, ὡς ἐάν ἔχανε τὸν μόνον φίλον του.

Τὴν διέκοψα, ἱκετεύων αὐτὴν νὰ μοὶ διηγηθῇ τὰ πάντα ἄνευ ἀνωφελῶν σκέψεων. Εἶχον μάθει ἐξ ἐκείνης τὰς πλείστας τῶν προηγουμένων λεπτομερειῶν. Βραδύτερον μόνον ἐγνώρισα πλήρη τὴν ἀλήθειαν.

Παρέστην εἰς τὴν κηδεῖαν τῶν δύο ὄντων, ἅτινα ὑπὲρ πάντα ἄλλον ἠγάπων καὶ ἐξετίμων ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ. Εἶδον τὴν συνοδίαν κατερχομένην ἀπὸ τοῦ πύργου, βραδείως ἀκολουθοῦσαν τὴν μεγάλην ὁδὸν τῆς Καρστόνης, τοὺς ἵππους πένθημα περιβεβλημένους, τὸ πλῆθος συγκινημένον. — Πάντα ταῦτα εἶναι ἀκόμη παρόντα εἰς τὴν μνήμην μου, ὥσει συνέβησαν χθές. — Εἶδον καταβιβασζόμενον ἐν τῇ σοροθήκῃ τῶν προγόνων του τὸ φέρετρον τοῦ λόρδου Σαιν-Ξερμαίν καὶ τιθέμενον παρ' αὐτὸ — κατ' ἀπαίτησιν τοῦ λόρδου Λουδοβίκου — τὸ τῆς πιστῆς αὐτοῦ Λιλίας. Εἶδον τὸν λόρδον Λουδοβίκον, τὸν βλέπω ἀκόμη, ἐνδεδυμένον μακρὸν μανδύαν ἐκ μέλανος ὑφάσματος, κλίνοντα τὴν ὠραϊάν αὐτοῦ κεφαλὴν ἐπὶ τοῦ φερέτρου τοῦ ἀδελφοῦ του, καλοῦντα διὰ τῶν στόνων αὐτοῦ καὶ τῶν λυγμῶν τὸν λόρδον Σαιν-Ξερμαίν καὶ τὴν Λιλίαν! Ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης κατέστη ἀληθὴς φίλος μου.

Ἡ θλίψις τοῦ πτωχοῦ μαρκησίου, ἡ ἀφελὴς καὶ εἰλικρινὴς αὐτοῦ λύπη συνεκίνησαν ὄλας τὰς καρδίας.

“Ὅσον δ’ ἀφορᾷ τοὺς κατοίκους τῆς Καρστώνης, σπανίως θάνατός τις παρήγαγε μεταξὺ αὐτῶν τοσοῦτον μεγάλην αἴσθησιν. Ὁ λόρδος Σαινζερμαῖν ἐθρηνήθη ἐγκαρδίως ὑπὸ πάντων. Ὅσῳ καὶ ἂν ὑπῆρξε βραχὺς ὁ βίος του, εἶχον μάθει νὰ ἐκτιμῶσι τὴν ἐνεργητικότητα τοῦ ζωηροῦ πνεύματός του, καὶ ἠσθάνοντο ἑαυτοὺς ἀσφαλεῖς ἐν τῷ μέλλοντι, ἐπὶ τῇ σκέψει ὅτι ἤθελε καταστῆ ἡμέραν τινὰ κύριος τῶν ἀπείρων κτήσεων τῆς Βρανδῶνος, καὶ ἀρχηγὸς οὕτως εἶπεν τοῦ τόπου.

Ἐπὶ τινὰ χρόνον ἐφάνη ὁ λόρδος Λουδοβίκος ἀπαρηγόρητος, κατέλιπε δὲ ἀμέσως τὴν Βρανδῶνα, ὡσεὶ θέλων νὰ διασκεδάσῃ ἀφόρητόν τινα ἀνάμνησιν.

Ἐν τούτοις ἡ ἐκ τοῦ αἰφνιδίου θανάτου τοῦ λόρδου Σαινζερμαῖν διεγερθεῖσα ταραχὴ κατηνύσθη κατ’ ὀλίγον, μετὰ τινὰς δὲ μῆνας τὰ πράγματα ἀνέλαβον τὴν συνήθη αὐτῶν πορείαν.

Ὁ μέγιστος τῶν ποιητῶν τὸ εἶπεν ἤδη ἐν τοῖς ἀθανάτοις αὐτοῦ στίχοις :

«Εἶναι βραχεία τῶν νεκρῶν ἡ διάρκεια : ἄς ἀφήσωμεν αὐτοὺς ὑπὸ τὸ μνημα. Φεῦ! διαλύονται εἰς κόνιν ταχύτερον ἐν τῇ καρδίᾳ ἡμῶν ἢ ἐν τῷ φερέτρῳ.»

Ἡ μαρκησία συνήλθε λίαν βραδέως ἀπὸ τὴν βιαίαν συγκίνησιν τῆς τρομερᾶς ἐκείνης νυκτός. Ἐπὶ πολλὰς ἐβδομάδας διετέλει κεκλεισμένη ἐν τῇ κατοικίᾳ της, ἀποποιουμένη νὰ παραστῆ καὶ εἰς τὰς στενοτάτας συνεντεύξεις τῆς οἰκογενείας. Δὲν ἦτο πλέον ἡ ὑψηλόφρων καὶ ἐγωϊστικὴ ἐκείνη γυνή, ἡ συνειθίσασα νὰ κυβερνᾷ καὶ νὰ ὑπακούηται. Ὡχρὰ μέχρι πελιδνότητος, ἀνήσυχος, τεταραγμένη, ἄγρυπνος, φρικιώσα ὑπὸ τοῦ ἐλαχίστου θορύβου, ἐφοβεῖτο τὸν πυρετὸν, ὅταν δὲ, τρεῖς ἐβδομάδας μετὰ τὸν θάνατον τοῦ λόρδου Σαινζερμαῖν προσεκλήθη ὑπὸ τοῦ μαρκησίου, παρετήρησα ἐπισφαλέστατον ἐρεθισμὸν τοῦ νευρικοῦ αὐτῆς συστήματος.

Ἡ Χόλδφαστ, πρὸς ἣν εἶχον αἰσθανθῆ αἰετοποτε ἔμφυτόν τινα ἀποστροφὴν, κατέστη ἀφ’ ἡμέρας εἰς ἡμέραν δυσαρεστοτέρα. Αἱ ἐπίμονοι καὶ σχεδὸν δουρικαὶ αὐτῆς φροντίδες ἔλαβον πάντῃ διάφορον χαρακτῆρα. Ἦτο μὲν αἰετοποτε ἐπίμονος, ἀλλὰ μᾶλλον ὡς δύστροπός τις εἰ καὶ περιποιητικὴ νοσοκόμος δυστρόπου κόρης, ἢ θεράπεινα ἀφωσιωμένη καὶ εὐλαβὴς πρὸς εὐγενῆ δέσποιναν.

Ἐν τούτοις οἱ μῆνες διεδέχθησαν τοὺς μῆνας, ἀποκατέστη δὲ βαθμηδὸν ἡ ὑγεία τῆς μαρκησίας· μόλις δὲ παρήλθεν ἔτος ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ προγονοῦ της, κατέστη ἐκ νέου ὑψηλοφρονεσττέρα, ἀγερωχότερα, ψυχροτέρα παρά ποτε. Ὅσῳ κατὰ πρῶτον εἶχε φανῆ ἀναίσθητος εἰς τὴν μεταβολὴν τῆς καταστάσεως τοῦ λόρδου Λουδοβίκου, τοσοῦτον ἤδη ἠσθάνετο ἐν ἑαυτῇ ὑπερηφάνειαν, τὴν ὅποιαν οὕτε τοῦ κόπου καὶ ἐφρόνει ἀντάξιον ν’ ἀποκρύψῃ. Ἡὐχαριστημένη ἐν τῇ φι-

λοδοξίᾳ της, ἀσφαλῆς τοῦ λοιποῦ περὶ τοῦ μέλλοντος, ἐξασκούσα ἀνεξέλεγκτον ἀθνητεῖαν, ἐπανήρχισε διάγουσα βίον πολυτελέστερον ἔτι τοῦ παρελθόντος.

Εἶχον παρῆλθει δέκα ἔκτω μῆνες. Ἡ ἡμέρα τῆς ἐνηλικιότητος τοῦ λόρδου Λουδοβίκου προσήγγιζεν.

Ὁ λόρδος Λουδοβίκος εἶχεν ἐκθαμβωθῆ πολὺ ὀλιγώτερον παρ’ ὅτι ἠδύνατό τις νὰ ὑποθέσῃ ὑπὸ τῆς προσδοκίας τοῦ λαμπροῦ μέλλοντος, τὸ ὅπῃον ὑπέφωσκεν ἤδη πρὸ αὐτοῦ, ὡς τοῦ μόνου κληρονόμου τῆς κολοσσαίας περιουσίας τοῦ πατρὸς του, εἰ καὶ δὲν ἀξιώ νὰ εἶπω, ὅτι ὑπῆρξε πάντῃ ἀδιάφορος. Παρεκάλεσε τὴν μητέρα του νὰ μὴ παρασκευάσῃ ἐξαιρετικὴν τινα ἐορτὴν ἐπὶ τῇ ἐπετείῳ ἡμέρᾳ τῆς γεννήσεώς του. Ἄλλ’ ἡ μαρκησία ἠγάπα πολὺ τὴν λαμπρότητα καὶ τὴν μεγαλοπρέπειαν, ἦτο λίαν ὑπερήφανος, παρουσιάζουσα ἐπισήμως εἰς τὸ δημόσιον τὸν υἱὸν αὐτῆς ἐν ὅλῃ τῇ ἀκμῇ τῆς νεότητος καὶ τῆς καλλονῆς, ὥστε νὰ παραιτηθῆ τοιαύτης ἱκανοποιήσεως τῆς φιλαυτίας της. Τὸ μέγα τοῦτο γεγονός, ἔλεγεν, ἔπρεπε νὰ ἐορτασθῆ, — ἔπρεπε νὰ καταστῆ τοιοῦτος, — οὐχὶ δὲ ἀλλαχοῦ που ἢ ἐν αὐτῷ τῷ πύργῳ τοῦ Βρανδῶνος· ἡ κτήσις αὐτῆ, ἡγεμονικώτερα κατὰ πολὺ πασῶν τῶν ἄλλων, τῶν ἀνηκουσῶν εἰς τὴν οἰκογένειαν, ἦτο ἡ μόνη ἀξία νὰ καταστῆ τὸ θέατρον τῶν ἐορτῶν, δι’ ὧν ἔμελλε νὰ τιμηθῆ ὁ μέλλον κληρονόμος τῶν μαρκησιῶν Βρανδῶνων.

Ὁ πύργος τοῦ Βρανδῶνος ἐξήγειρεν ἐν ἐμοὶ θλιβεράς καὶ μελαγχολικὰς μόνον ἀναμνήσεις. Ἡ δεξιὰ αὐτοῦ πτέρυξ, ὅπου εἶχε κατοικήσει ὁ λόρδος Σαινζερμαῖν, εἶχε μείνει ἀπὸ τοῦ θανάτου του τῆς ἤδη κεκλεισμένη καὶ ταχέως ἐγκαταλειμμένη. Εἶχον παρατηρήσει μάλιστα πολλάκις, χωρὶς νὰ δυνηθῶ νὰ ἐξηγήσω τὸν λόγον, ὅτι οὐδεὶς τῶν ὑπηρετῶν ἐτόλμα νὰ εἰσέλθῃ ἐν αὐτῇ, εἰ καὶ ἐν πλήρει ἡμέρᾳ, ἐκτὸς ἀπολύτου ἀνάγκης. Τὸ κατ’ ἐμὲ, ἀπέφευγον πᾶν τὸ δυνατόν νὰ ἀνακαίεσθαι εἰς τὴν μνήμην μου ἐκείνου, τοὺς ὁποίους τόσο πολὺ εἶχον θρηνήσει. Τὸ δὲ αἰσθημα τοῦτο ἐμίγνυτο ἐν τῷ πνεύματί μου μετὰ τινος παραδόξου δυσπιστίας, μετὰ τινος ἀορίστου καὶ ἀνεξηγήτου ὑποψίας. Οὐδέποτε συνήντησα τὴν κυρίαν Χόλδφαστ χωρὶς νὰ αἰσθανθῶ ἀκούσιον τρόμον. Πρὸ τῶν βλεμμάτων αὐτῆς ἐφρικίων τῇ ἀληθείᾳ, ἐν δὲ τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτῆς ἀντελαμβανόμεν ἐνόησε οὐκ οἶδα τίνος καταχθονίου ἐκφράσεως.

Δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ εἶπω, ὅτι ἡ κυρία Καρτθράϊτ ἀμέσως μετὰ τὴν κηδεῖαν τῶν δύο μαθητῶν της εἶχε καταλίπει τὴν Βρανδῶνα, ἀποχωρήσασα ἐν ταπεινῇ τινι κατοικίᾳ, ἐν ἣ, καθὰ ἡμέραν τινὰ μοὶ ἔγραφεν, ἀνυπομόνως περιέμενε τὴν εἰς τὸν Θεὸν ἀνάκλησιν της, διότι ὁ βίος αὐτῆς ἦτο τοῦ λοιποῦ ἀνωφελὴς καὶ ἄσκοπος.

Ὁ λόρδος Λουδοβίκος ἐφαίνετο συμμεριζόμενος τὴν κατὰ τοῦ πύργου τοῦ Βρανδῶνος ἀποστροφὴν μου. Ἦρχετο σπανιώτατα, καθὰ δὲ εἶπον ἀνωτέρω, ἐπολέμει μετὰ πάσης δυναμειῶς τὸ σκῆδιον τῆς τελέσεως ἑορτῶν καὶ πανηγύρεων ἐπὶ τῆς ἰδίας σκηνῆς τοῦ δράματος, τοῦ ὁποίου ἡ ἀνάμνησις ἦτο ἀκόμη τοσοῦτον λυπηρὰ. Ἄλλ' ἡ μαρκησία δὲν ἠθέλησε νὰ ὑποχωρήσῃ, ἡ δὲ 40 Ἰουλίου ἦτο ἡ ὄρισμένη ἐπισήμου ὑποδοχῆς ἡμέρα, τῆς ὁποίας ἡ μεγαλοπρέπεια ἐπρεπε νὰ ᾖται πρωτοφανῆς καὶ ἐν αὐτοῖς τοῖς χρονικοῖς τῆς ἐπιδεικτικῆς ταύτης οἰκογενείας.

Παρετέθησαν τράπεζαι διὰ πεντακόσια πρόσωπα ἐπὶ τοῦ θαυμασίου λειμῶνος, τοῦ περιβαλλομένου ὑπὸ τοῦ εὐρέως ἐκ προαιωνίων δένδρων ἀμφιθεάτρου, πρὸ τῶν ὑψηλῶν πύργων καὶ τῆς ἡγεμονικῆς ἀπόψεως τοῦ τιμαριωτικοῦ πύργου· ἐν τῇ ἐπισήμῳ τραπέζῃ κατέλαβον θέσιν οἱ εὐγενέστεροι τῶν προσκεκλημένων· ὀλίγω δὲ μακρότερον, κατὰ τὰ ἔθιμα τῶν ἀρχαίων χρόνων, ὑπῆρχον μακρὰί σειραὶ ἐτέρων τραπεζῶν, ὅπου φύρδην μίγδην ἐκάθησαν, ἄνευ διακρίσεως τάξεως καὶ περιουσίας, ὅλοι οἱ ἐνοικιασταὶ, γαιοκάτοχοι καὶ ὑποτελεῖς τῆς οἰκογενείας μέχρι τῶν πενεστέρων καὶ τῶν ἀθλιωτέρων χωρικῶν.

Τὰ ἐκ καθαροῦ χρυσοῦ καὶ ἀργύρου σκεῦη τῆς τραπέζης, τὰ πλήρη ἀνθέων καὶ ὀπωρικῶν κάστρα, τὰ σινικὰ σκεῦη, δι' ὧν ἦσαν κεκαλυμμένοι αἱ τράπεζαι, αἱ μεγαλοπρεπῶς ἐνδεδυμένοι κυρίαί, τὸ πλήθος φέρον ἑορτάσιμα ἐνδύματα, οἱ ὑπηρεταὶ λαμπρὰν στολὴν, ἡ εὐθυμία τῶν συνδιατημόνων, αἱ δύο μουσικαὶ ὀρχήτραι, ὧν οἱ εὐθυμοὶ ἦχοι καὶ τὰ θριαμβευτικὰ ἐμβατήρια ἐνηλλάσσοντο μετὰ τῆς στρατιωτικῆς μελωδίας τῶν σαλπικτῶν εἰς τὰ μεμακρυσμένα δάση· ἐπὶ τέλους ἡ μεγαλοπρέπεια μιᾶς ἐκ τῶν ἡμερῶν ἐκείνων τοῦ Ἰουλίου, ὅποτε οἱ φλογεροὶ καύσονες τοῦ θέρους δὲν εἶχον κιτρινίσει ἀκόμη τὰ φύλλα τῶν δένδρων καὶ τὸ πρᾶσινον χρῶμα τῶν λειμῶνων· πάντα ταῦτα ἀπετέλουν θελκτικόν τι καὶ μεγαλοπρεπὲς σύνολον, προξενοῦν ἀληθῶς μαγικὴν ἐντύπωσιν.

Ἡ μαρκησία φέρουσα μεγαλοπρεπῆ ἐσθῆτα, ἐθαμβοῦσαν ἐκ τοῦ πλοῦτου, ἀδαμάντινον διάδημα, ἐν εἶδει βασιλικοῦ στέμματος τεθειμένον ἐπὶ τῶν μαύρων βοστρύχων τῆς, ἐφαίνετο ὑπέροπτε ὠραιότερα. Παρ' αὐτῇ ἴσταντο αἱ θυγατέρες τῆς, ὁ σύζυγός τῆς καὶ υἱός τῆς, — ὁ εὐγενῆς καὶ ὠραῖος λόρδος Λουδοβίκος! — ὅπως τὸν ἐνθυμοῦμαι καὶ σήμερον ἐτι· ἀλλὰ κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην δὲν ἐσκεπτόμην περὶ αὐτοῦ· ἀνεμινησθόμην τοῦ τάφου, ἐν ᾧ ἀνεπαύετο ὁ δυστυχῆς ἀδελφός σου, τὸν ὁποῖον πάντες, ἐκτὸς ἐμοῦ, εἶχον λησμονήσει. Ἀνελογιζόμην τὴν πρῶτην μαρκησίαν Βρανδῶνος, τὸ γλυκὺ καὶ ἔξοχον ἐκεῖνο πλάσμα, τοσοῦτον νεκρὰν ἀποθανούσαν!...

τὰ ἄδικα, ἐγωῖστικά καὶ ταπεινὰ αἰσθήματα τῆς βασιλευούσης σήμερον ἐν τῇ θέσει τῆς, καὶ τὴν ὁποίαν ἔβλεπον σήμερον θριαμβεύουσαν, πραγματοποιουμένων ὅλων αὐτῆς τῶν ὄνείρων, δεχομένην δὲ τὰ συγχαρητήρια καὶ τὰς εὐχὰς τοῦ πλήθους διὰ τὸν υἱὸν τοῦτον, τὸ εἶδωλον αὐτῆς καὶ τὴν ὑπερηφάνειαν!

Ἐνῶ ἐσκεπτόμην ταῦτα, ἡ σκηνὴ μετέβαλεν ὄψιν ἀποτόμως. Νέφη σκοτεινὰ, βαρᾶ, ἀπειλητικὰ ἤρξαντο ὑποφαινόμενα ἐπὶ τοῦ ὀρίζοντος· ὑπόκωφοι βρονταὶ κεραυνοῦ ἀντήχουν μακρόθεν. Τὰ δάση εἰσίγησαν αἰφνιδίως· οὐδεμία πνοὴ πλέον ἀνέμου, ὁ δὲ καύσων κατέστη ἀμέσως βαρὺς· μεγάλαι σκιαί, ὡς ἡ νύξ μαῦραι, προὐχώρουν βραδέως, σκοτιζοῦσαι τὴν οὐρανὸν ὀλίγον κατ' ὀλίγον.

Ἡ ἑορτὴ ἐν τούτοις ἐξηκολούθει. Ὁ οἶνος ἔρρεεν ἀκαταπαύστως, ἡ δὲ εὐθυμία καθίστατο θορυβωδεστέρα. Αἱ ζωηραὶ συνδιαλέξεις, οἱ γέλωτες, ἡ θορβώδης βοή πεντακοσίων συνδιατημόνων ἐμίγνυντο μετὰ τοὺς πολεμικοὺς ἦχους τῶν ὀρχηστῶν, οὓς ὑπερέβαλλον ἐν τούτοις αἱ ἀπαίσιαι ἐκπυρσοκροτήσεις τοῦ κεραυνοῦ.

Παρετήρησα τὸν οὐρανόν. Τὰ πάντα ἦσαν μαῦρα, καταπληκτικὰ, σχηματίζοντα θλιβεράν ἀντίθεσιν μετὰ τῆς χαρᾶς τοῦ συμποσίου.

Αἰφνης ἐγένετο καθολικὴ τῶν ποτηρίων σύγκρουσις. Ἄπαντες ἐξηγέρθησαν, ὁμόφωνος δὲ ἀνευφημία ἐξῆλθεν ἐκ τῶν πεντακοσίων ἐκείνων στομάτων· — προέπινον ὑπὲρ τῆς υγείας καὶ τῆς εὐτυχίας τοῦ λόρδου κληρονόμου. — «Χίπ! χίπ! Οὐρρά!»

Παρετήρησα τὸν λόρδον Λουδοβίκον ἐπιχαρίτως χαιρετίζοντα, εὐχαριστοῦντα ἐπὶ τῇ τιμῇ, ἧς ἤξιούτο. Καὶ τὸ πρόσωπόν του ἐφωτίσθη κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ὑπὸ ἠλιακῆς ἀκτίνος ἐν μέσῳ δύο συννέφων.

Μετὰ ἐν δευτερόλεπτον κεραυνοῦ κρότος τρομερὸν ἀντηχῆσας, ἐξερράγη ὑπὲρ τὰς κεφαλὰς ἡμῶν, ἀστραπὴ διέσχισε τὸν μαῦρον οὐρανόν. . . ἀστραπὴ καὶ συγχρόνως κραυγὴ . . . κραυγὴ ἀπέραντος: — Ὁ λόρδος Λουδοβίκος! ὁ λόρδος Λουδοβίκος! Εἶχε κεραυνοβοληθῆ ἐνώπιον τῆς μητρὸς του!

Ἡ ἐπακολουθήσασα σύγχυσις, — διότι χείμαρρος βροχῆς ἐπηκολούθησε τὴν μοιραίαν ἐκείνην ἀστραπὴν, βροχῇ, ὡσεὶ ἄπασαι τοῦ οὐρανοῦ αἱ θύραι εἶχον ἀνοιχθῆ συγχρόνως, — μετ' ἡμπόδισε νὰ διακρίνω καλῶς πάντα τὰ ἀπὸ τῆς στιγμῆς ταύτης συμβάντα.

Εἶδον ἐν τούτοις διὰ τῆς σκοτίας τὴν μαρκησίαν μετακομιζομένην, διάβροχον τὰ ἐνδύματα καὶ τοὺς βοστρύχους, μανιώδη, ἐκβάλλουσαν κραυγὰς τρόμου. Ἡ κυρία Χόλδφαστ παρεκολούθει αὐτὴν, τρέμουσα, φρικιώσα μετ' ὀφθαλμοῦς ἐξηγριωμένους.

Τὸ πλῆθος διεσκορπίσθη ἀμέσως. Ὁ ἄνεμος

ἐκαμπτε τὰ δένδρα, ἡ βροχὴ ἐξηκολούθει πίπτουσα ραγδαίως, ὁ δὲ κεραυνὸς ἐμυκάτο εἰς τοὺς οὐρανοὺς.

Ἦδυνήθην νὰ διακρίνω ἐπὶ τέλους τὸ ἄψυχον σῶμα τοῦ λόρδου Λουδοβίκου.

Τέσσαρες νεανίαι, κομψότατα ἐνδεδυμένοι, ὠχροὶ ἐκ τῆς φοικῆς, ἔχοντες τοὺς βοστρύχους κεκολλημένους ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ὡς ἐκ τῆς βροχῆς ἔφερον αὐτὸν εἰς τὸν πύργον.

Εἶχον ἀπολιθωθῆ πράγματι ὑπὸ τῆς σκηνῆς ταύτης. Ἐνόμιζον ὅτι ὠνειρευόμην. Ἔμεινον καθηλωμένοι ἐπὶ τῆς αὐτῆς θέσεως ἀνίκανοι νὰ κινηθῶ, ὅπταν ἤκουσα νὰ μὲ καλῶσι μεγαλοφώνως: «Κύριε Οὐίλσον! ποῦ εἶναι ὁ κύριος Οὐίλσον; Δι' ἀγάπην τοῦ Θεοῦ, ποῦ εἶναι ὁ κύριος Οὐίλσον; βοήθειαν! βοήθειαν!»

Εἰσήλθον εἰς τὸν πύργον. Φεῦ! τὰ πάντα ἤσαν ἀνωφελῆ. Οὐδὲν ἠδυνάμην νὰ πράξω διὰ τὸν λόρδον Λουδοβίκον! Ὁ κεραυνὸς ἀποδερματίσας καὶ μαυρίσας ἐλαφρῶς τὸ πρόσωπόν του, τὸν ἔπληξεν εἰς τὸ στήθος. Ἴδου τὸ πᾶν! Ὁ θάνατος ὑπῆρξεν ἀκαριαίως.

Εἰσελθὼν εἰς τὴν αἴθουσαν προσεκλήθην ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν του:

— Κύριε Οὐίλσον! κύριε Οὐίλσον! ἔλθετε εἰς τὴν μητέρα! ἀμέσως εἰς τὴν μητέρα!

Ἔτρεξα εἰς τὸ πρῶτον πάτωμα. Εἰσελθὼν εἰς τὸν θάλαμον τῆς μαρκησίας, εὗρον τὴν δυστυχή γυναῖκα παραπαίουσαν, κραυγάζουσαν δι' ὅλης τῆς δυνάμεως τῶν πνευμένων της, ἀποσπῶσαν τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς της, ἔχουσαν τοὺς ὀφθαλμοὺς φρικωδῶς δισταλαμένους.

— Μάλιστα... τὸν βλέπω, τὸν βλέπω!... εἶναι ἀκόμη ἐκεῖ! Ἦλθεν ἐν τῇ τρικυμίᾳ ὡς ὁ ἀρχάγγελος τῆς ἰσχύος... Ἐπλήγην ἐν τῇ καρδίᾳ... Τετέλεσται. Λουδοβίκε! Λουδοβίκε! Λουδοβίκε!... Σὺ, διὰ τὸν ὁποῖον προσήνεγκον τὴν ψυχὴν μου... ἡμάρτησα εἰς τὸν Θεόν... ἐπέσυρα τὸν κεραυνὸν τῆς ἐκδικήσεώς σου... ποῦ εἶσαι;... ποῦ εἶσαι;... Νεκρός!... νεκρός!... νεκρός! μάλιστα, σὺ, εἰς τοὺς πόδας μου; ζωὴ μου! ὑπερηφάνειά μου! ἀγαπητὴ υἱὲ μου!

Ἐφ' ὅσον δὲ αἱ ὕελοι τῶν παραθύρων ἔτρεμον ὑπὸ τῶν κρότων τοῦ κεραυνοῦ, κατὰ τοσοῦτον ἤϋξανεν ὁ τρόμος αὐτῆς καὶ ἡ μανία.

— Καὶ ἄλλο κτύπημα δι' ἐμέ;... Ἐρχομαι, ἔρχομαι! Θεὸς παντοδύναμε!... ἀπομακρύνάτε με... κρύψάτε με... προστατεύσατέ με κατὰ κατὰ τῆς ἐκδικήσεώς σου! Ἄ!

Καὶ ἐξέβαλε τὴν τρομεροτέραν κραυγὴν, ἣν ποτε ἤκουσα, ἀρπάσασα τοσοῦτον βιαίως τὴν Χόλδφαστ ἀπὸ τοῦ βραχίονος, ὥστε οἱ ὄνυχες αὐτῆς ἐφαίνοντο εἰσελθόντες εἰς τὴν σάρκα.

— Δαίμων!... Ἴδου αὐτὴ!... Συλλάβετέ την!... κρατήσατέ την!... Αὐτὴ ἠγόρασε τὸ δηλητήριον... αὐτὴ τὸ ἔριψεν... Εἶδον τὸ μει-

διάμα της!... Ἄ! ἡ ἀθλία!... ὁ δαίμων!... Τὴν εἶδον ὑπομειδιῶσαν ἐνῶ τὸ ἔρριπτεν! ὁ ταπεινὸς ὄφις τοῦ πειρασμοῦ! Συλλάβετέ την!... κρατήσατέ την!... Εἰς τὴν βάσανον! εἰς τὴν βάσανον!... Αὐτὴ μᾶς ἐδολοφόνησεν ὅλους! Αὐτὴ κατεδίκασε τὴν ἀθάνατον ψυχὴν μου!

Ἡ κυρία Χόλδφαστ κατὰπληκτος, ἀνίκανος νὰ διαφύγῃ τὴν θλίψιν τῆς περισφιγγοῦσης αὐτὴν χειρὸς, προσήλου τοὺς πεπλανημένους καὶ ἠλιθίους αὐτῆς ὀφθαλμοὺς ἐπὶ τῆς μαρκησίας, ὡσεὶ εἶχε καταστῆ παράλυτος.

Προῦχώρησα πρὸς αὐτὴν.

— Κυρία Χόλδφαστ... κατηγορεῖσαι σοβαρῶς τῇ εἶπον. Ὑπάρχει τι σπουδαῖον. Λαίδη Μαρία, δύναμαι νὰ σᾶς παρακαλέσω νὰ ζητήσητε στρατιωτικὴν ἐπικουρίαν;

— Τί θέλετε νὰ εἴπητε, κύριε; ἀνέκραξεν ἡ Χόλδφαστ ὑπερηφάνως. Σᾶς παρκαλῶ, ἀφήσατέ με νὰ περάσω.

Ἄλλὰ τῇ ἀπέκλεισα τὸν δρόμον.

Ἡ μαρκησία ἐξηκολούθει ὠρουμένη ἀσυναρτήτους λόγους.

Ἦτο παράφρων.

Ἡ κυρία Χόλδφαστ συνελήφθη, ἐδικάσθη καὶ κατεδικάσθη. Ἀπεδείχθη ὅτι κατὰ τὴν ἐσπέραν τοῦ θανάτου τοῦ λόρδου Σαινζερμαίν ἤλθεν εἰς τὸ χημικὸν ἐργαστήριόν μου διὰ ν' ἀγοράσῃ παρὰ τῆς Ἰούδης τὸ δηλητήριον. Ἡ Ἰούδη ὠμολόγησε τὸ γεγονός μετὰ πολλὰς παρασιωπήσεις καὶ μακροὺς δισταγμοὺς.

Ὁ πύργος τοῦ Βρανδῶνος ἔμεινε κεκλεισμένος ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, διατελῶν μέχρι τῆς σήμερον κατ' ὀλοκληρίαν ἐγκαταλελειμμένος.

Ἄγνοῦ τί ἀπέγειναν αἱ νέαι δεσποινίδες. Νομίζω ἐν τούτοις ὅτι ἤκουσα, ὅτι οὐδὲν ἐπήνεγκε δι' αὐτὰς δίδαγμα τὸ τρομερὸν ἐκεῖνο δρᾶμα.

Ὁ γέρον μαρκησίας ζῆ ἀκόμη.

K^a MARSH.

ΤΟ ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΒΙΡΤΖ ΕΝ ΒΡΥΞΕΛΛΑΙΣ

Ἡ ἐκ τῶν ταξιδίων ἡδονὴ δὲν τελειώνει εὐτυχῶς μετὰ τῆς θέας τῶν πραγμάτων, εὐτυχῆ στάτη δὲ εἶνε ἡ ἀνάμνησις καὶ εὐχάριστος ἡ διήγησις τῶν ὅσα τις εἶδε. Διὰ τοῦτο γράφω ὀλίγας λέξεις περὶ τοῦ μουσείου τοῦ ζωγράφου Βιρτζ, ὅπερ δὲν ἠμέλησα νὰ ἐπισκεφθῶ ἐν τῇ ὥρᾳ πόλει τῶν Βρυξελλῶν.

Ὁ Βιρτζ ἐγεννήθη ἐν μικρᾷ πόλει τῆς Βελγικῆς τῷ 1806. Γιὸς ὢν ὑπαξιωματικοῦ τῆς γαλλικῆς ἐπαναστάσεως ἐνεφορήθη τῶν μεγάλων ἐκείνων ἰδεῶν αἰτινες λαγαρίζουσι τὰς εὐγενεῖς ψυχὰς, ὡς ἡ φλόξ τὰ πολύτιμα τῶν μετᾶλλων. Διακριθεὶς δὲ ἤδη ἐν τῷ σχολείῳ διὰ τὰς καλλιτεχνικὰς αὐτοῦ διαθέσεις, προὐκάλεσε κατ' ὀλίγον τὴν προσοχὴν τῶν δυναμένων νὰ προστατεύσωσιν αὐτόν. Δὲν εἶνε τοῦ παρόντος νὰ ἐκθέσω τὰ κατὰ τὸν βίον αὐτοῦ ἐν ἀκριβεῖαι